

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ

Матеріали Всеукраїнської конференції
з міжнародною участю

**«МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ТА МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ
В КОНЦЕПЦІЇ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

*(з дистанційним під'єднанням навчальних закладів вищої
освіти України за допомогою відеоконференц-зв'язку)*

Тернопіль, 9–11 квітня 2020 року

ЧАСТИНА I

**МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
В УМОВАХ ЕКОЛОГІЧНИХ І
АНТРОПОГЕННИХ ЗМІН**

Тернопіль
ТНМУ
2020

УДК 61(063)

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри медичної біології
Тернопільського національного медичного університету
імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України
Федонюк Лариса Ярославівна.

**Медико-біологічні аспекти та мультидисциплінарна
інтеграція в концепції здоров'я людини :** матеріали Всеукр. конф.
з міжнар. участю (Тернопіль, 9–11 квіт. 2020 р.) : у III ч. / Терноп.
нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль :
ТНМУ, 2020. – Ч. I. – 240 с.

Оскільки вибірки МНВ мають великі об'єми, виходячи з твердження центральної граничної теореми теорії ймовірностей, для порівняння середніх значень морфометричних ознак (показників) визначених нами і представлених С. Б. Геращенком ми застосовувати t-критерій Стьюдента, Було встановлено, що між вищевказаними показниками статистично значимої різниці немає ($p > 0,05 - 0,50$).

Таким чином, ми статично підтвердили, що кластерний аналіз може з успіхом використовуватися для класифікації мієлінових нервових волокон периферійних нервів.

УДК 611.24.018.7:57.038

РОЛЬ ДИХАЛЬНИХ ЕНДОКРИНОЦИТІВ В РОЗВИТКУ АЛЕРГІЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Попко С.С., Євтушенко В.М., Сирцов В.К., Аксамітьєва М.В.
*Запорізький державний медичний університет,
м. Запоріжжя, Україна*

kluchkosv@gmail.com

Дихальні ендокриноцити – унікальна клітинна популяція, виявлена на всіх рівнях в епітелії дихальних шляхів, гістофізіологія якої на сьогоднішній день недостатньо вивчена. З огляду на її важливу роль як одного з основних регуляторів процесів дихання і гомеостазу організму, дослідження її є актуальною проблемою медицини. Відповідно до Міжнародної номенклатури по цитології і гістології людини, розробленої Федеративним міжнародним комітетом з анатомічної термінології (FICAT) авторами Wolters Kluwer і Lippincott Williams & Wilkins (2008), ці клітини називаються дихальними нейроендокринними клітинами (в трахеї) або дихальними ендокринними клітинами (в бронхіальному дереві). Проте ці клітини описані в сучасній міжнародній науковій літературі як легеневі нейроендокринні клітини.

Мета роботи – узагальнення даних сучасної наукової літератури про участь дихальних ендокриноцитів на розвиток алергічного запалення дихальних шляхів.

Дихальні ендокриноцити і їх кластери – нейроепітеліальні тіла діють як фактори регуляції росту і дозрівання легень в ембріогенезі з допомогою секреції серотоніну і гастрин-релізинг гормону. У постнатальному онтогенезі продукти їх секреції аміни і нейропептиди характеризуються участю в різноманітних фізіологічних і патологічних процесах в легенях. Дихальні ендокринні клітини в нормі здійснюють нейрогуморальний контроль тонуусу гладких міоцитів судин і повітряноносних шляхів, діють як периферичні хеморецептори, а також беруть участь в регуляції клітинної проліферації, диференціюванні, регуляції продукції слизу дихальним епітелієм. Дихальні ендокриноцити здійснюють нейроімунomodуючий вплив шляхом секреції нейропептидів і нейротрансмітерів, які посилюють запальну реакцію дихальних шляхів на алерген. Після дії алергена вони активують вроджені лімфоїдні клітини 2 типу за допомогою нейропептида, асоційованого з геном кальцитоніна CGRP, які продукують цитокіни 2 типу ІЛ-5 і ІЛ-13, тим самим сприяючи розвитку алергічної реакції дихальних шляхів. Одночасно, дихальні ендокриноцити виділяють нейротрансмітер γ -аміномасляну кислоту ГАМК, яка взаємодіє з ІЛ-13 для активації секреції слизу келихоподібними клітинами. Вроджені лімфоїдні клітини 2 типу провокують еозинофільне запалення і гіперчутливість дихальних шляхів. Нещодавні дослідження показали, що вроджені лімфоїдні клітини 2 типу також стимулюють розвиток Th2-імунної відповіді адаптивного імунітету. Таким чином, CGRP і ГАМК є ключовими продуктами секреції дихальних ендокриноцитів, які стимулюють Th2-імунну відповідь в легенях.

Отже, дихальні ендокриноцити разом з клітинами імунної системи утворюють нейроімунологічний модуль для рецепції і реагування на подразники навколишнього середовища. Дані про їх роль в розвитку алергічного запалення дихальних шляхів в літературі дотепер неоднозначні, що обумовлює необхідність подальшого дослідження.

Перебийніс П.П., Цигикало О.В. РОЗВИТОК СТРУКТУР НАДПІД'ЯЗИКОВИХ ТРИКУТНИКІВ ШІЙ ЛЮДИНИ.....	150
Петрик Н.М., Ястремська С.О., Федонюк Л.Я. ЗМІНИ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ІНДЕКСІВ, ВИКЛИКАНІ АЛКОГОЛЬНИМ ЦИРОЗОМ ПЕЧІНКИ	151
Петрунів О.П., Мазурик М.Я., Чортківська М.В. АНАЛІЗ ПРИЧИН ТА ЧАСТОТИ ПОШИРЕНОСТІ АЛЕРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ЧДМК	154
Плахотний Р.О., Талько В.І., Керечанин І.В., Яременко Л.М., Радомська Н.Ю., Ковальчук Н.В., Ангелюк В.Д. СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ СТІНКИ ПРЯМОЇ КИШКИ У ПОРІВНЯЛЬНО-ВИДОВОМУ АСПЕКТІ.....	156
Подобівський С.С. ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЇ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ІКСОДОВИХ КЛІЩІВ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ У 2019 РОЦІ.....	158
Подолок М.В., Матешук-Вацеба Л.Р. ОСОБЛИВОСТІ МІКРОСТРУКТУРНИХ ЗМІН СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ МАТКОВОЇ ТРУБИ ПРИ ДВО- ТА ЧОТИРИТИЖНЕВОМУ ОПІОЇДНОМУ ВПЛИВІ.....	161
Попадинець О.Г., Юрах О.М., Юрах Г.Ю., Котик Т.Л., Гришук М.І., Токарук Н.С., Барчук Р.Р. РЕЗУЛЬТАТИ КЛАСИФІКАЦІЇ МІЄЛІНОВИХ ВОЛОКОН, ЗДІЙСНЕНОЇ ЗА ДОПОМОГОЮ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ.....	164
Попко С.С., Євтушенко В.М., Сирцов В.К., Аксамітьєва М.В. РОЛЬ ДИХАЛЬНИХ ЕНДОКРИНОЦИТІВ В РОЗВИТКУ АЛЕРГІЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ.....	166
Попова Т.М., Мельник О.Г., Рябоконт А.І. РИЗИК РОЗВИТКУ ФАТАЛЬНИХ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ УСКЛАДНЕНЬ У РОБІТНИКІВ ШКІДЛИВИХ ТА НЕБЕЗПЕЧНИХ ПРОФЕСІЙ.....	168
Почапінський О.Д., Лавренчук Г.Й., Козловська І.В., Довгалюк А.І., Кліщ І.М. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ КЛІТИН IN VITRO ЗА БІНАРНИХ МЕТОДІВ ВПЛИВУ	169
Привроцька І.Б., Авсюкевич О.С., Туманова О.Р. ПОШИРЕНІСТЬ ГЕЛЬМІНТОЗІВ НА ТЕРИТОРІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ ...	171
Прус Р.В., Прус І.В., Аппельханс О.Л., Логаш М.В. ІНТЕНСИВНІСТЬ ПОЯВУ КОЛАГЕНОГЕНЕЗУ В ПЕЧІНЦІ, НИРКАХ ТА МІОКАРДІ СТАТЕВОНЕЗРІЛИХ ЩУРІВ ПІСЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ ЛЕГКОГО СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ В ДИНАМІЦІ.....	173
Радомський О.А., Радомська Н.Ю., Петренко О.М., Керечанин І.В. АНГІОМОРФОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ VASA VASORUM ВЕЛИКОЇ ПІДСКІРНОЇ ВЕНИ ГОМІЛКИ ЛЮДИНИ ТА ЇХ ПЕРФУЗІЙНОЇ ЗДАТНОСТІ	175